

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Remissvar – Remiss om ”Boverkets förslag till föreskrifter om bostäders lämplighet för sitt ändamål”

Boverkets diarienummer: 2478/2023

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden överlämnar förslag på yttrande över Remiss till Boverkets förslag till föreskrifter om bostäders lämplighet för sitt ändamål som sitt svar till Boverket.

Beskrivning av ärendet

Boverket föreslår att den nuvarande BBR (Boverkets byggregler 2011:6) ska upphävas med motivering att det ska leda till kostnadsreducering, som det förstås dock mest för byggherren samt att författningen ska bli förenklad. En ny författning föreslås träda i kraft 1 juli 2024 för vilket detta remissvar är upprättat.

Förslag på yttrande

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen ger följande förslag på yttrande:

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedömer att Boverkets förslag skulle motverka sitt syfte i stora delar och att både förvaltningens och nämndens arbete skulle försvåras och bli fördyrande. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden gör bedömningen att det allmännas intresse inte beaktas i tillräcklig utsträckning. Förslaget kan inte heller tillstyrkas i avsaknad av tydliga begreppsdefinitioner. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår att det finns andra tillvägagångssätt och lösningar att uppnå kostnadseffektivitet för samhället och inte enbart för byggherren som gällande förslag innebär.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedömer att endast vissa delar av Boverkets förslag som godtagbart medan andra delar är bakåtsträvande, i synnerhet 2 kap 6-8 §§ vilket riskerar att markant segregera samhället. Både myndigheter och projektörer har behov av tydlighet i regelverk som måste finnas kvar.

Författningsförslaget har fyra kapitel där Miljö- och stadsbyggnadsnämndens synpunkter är konsekutiv inordnade:

1 kap. 3 § (författningsförslaget och kap 5.2.2 (kapitlet ”Mindre avvikelser”)

Det är i praktiken inte rimligt att byggherren skulle i alla lägen ha kompetens att göra avvikelser och att överlåta byggnadsnämnden och förvaltningen att avgöra om alternativa utförande är lämpliga. Standarder är utprovade fastställda under långvarigt forsknings- och utvecklingsarbete och kan inte rimligen ersättas av en enskild projektör.

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

1 kap. 8§ och 9§: och kap. 5.2.4 kapitlet "(Termen fackmässig)"

Dessa krav finner förvaltningen som berättigade. Idag så har bygglovsförvaltningar en oönskad uppgift att vara ritpedagoger åt privatpersoner som inte vill anlita professionell hjälp. Sverige är förmodligen det enda landet i Europa där privatpersoner i så pass stor utsträckning kan lämna in ansökan om bygglov. Ett krav på ökad professionalitet på projektering och utförande ser förvaltningen som positivt.

1 kap 10§ Särskilt om ändring av byggnad

Här behövs klargörande i alla tre punkterna. Möjligen är det en paragraf som är fördyrande och motverkar sitt syfte. Vem ska exempelvis utföra ett "klargörande"?

1 kap. 11-15§§ Kontroll

Ansvarsfördelning mellan byggnadsnämnd och byggherre måste klargöras.

2 kap, 1, 2 och 5§§

Hur ska dimensionering gå till ut riktlinjer? Här behövs förtydligande

2 kap 6-8§§

Denna del borde **helt utgå** anser Miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Boverkets förslag innebär radikala förändringar av aktuella föreskrifter, som det förstås, att åstadkomma kostnadseffektiva lösningar. Förslaget inriktar sig helt och hållet på byggherrens perspektiv och inte på brukarens och samhällets perspektiv. Sverige har vunnit internationellt anseende med hög kvalitet på bostäder med en byggforskning och bostadsstandard som sträcker sig ungefär hundra år i tiden där målet har generellt varit att förbättra boendets kvalitet. Forskning inom facilities management exempelvis uppvisar att kostnad för förvaltning och underhåll överstiger i ett längre tidsperspektiv byggkostnaden vilket här inte tagits hänsyn till. Om exempelvis byggherren utför kortsiktiga planlösningar och sämre materialval så får detta ekonomiska och hållbarhetsmässiga konsekvenser där samhället och brukare får ta ökade kostnader istället.

Förslaget riskera att det blir en återgång till nödbostäder som fanns i Sverige i början på 1900-talet. På den tiden var det svagare grupper tvingade att dela kök och badrum för det fanns inga andra alternativ. På kontinenten har man i Tyskland, Schweiz och Österrike exempelvis "Gemeinschaftliches Wohnen" men där det är speciellt intresserade som **frivilligt** väljer denna kollektiva bostadsform men är inte en generell standard. Aktuellt förslag riskerar att öka segregationen i samhället; en återgång till påtvingat delat kök och badrum är inte lämpligt.

3 kap. Tekniska egenskapskrav på bostäder vid uppförandet a nya byggnader

Boverkets förslag indikerar implicit att projektör ser standard och föreskrifter som ett hinder. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har inte den uppfattningen då även projektörer generellt vill uppfylla en god standard på bostäder och att ha tillhanda något utprovad att rätta sig efter. När SBN80 ersattes av nybyggnadsreglerna 1987 så försvårades även arkitekternas arbete då ytkrav och mått försvann. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden erfar att projektörer endast undantagsvis kan presentera goda egenutvecklade *ad hoc* lösningar då det finns bättre och utprovad standard på i Sverige såsom Bygg AMA och Svensk standard. Förslaget kan även innebära att professionella projektörer får ett orimligt tryck på sig att utföra kostnadsreducerade lösningar från sin beställare.

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Postadress: Hässleholms kommun, Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen, 281 80 Hässleholm
Besöksadress: Stadshuset, Nytorget 1, Hässleholm **Telefon kontaktcenter:** 0451-26 70 00
E-post: stadsbyggnad@hassleholm.se **Org.nr:** 212000-0985 **Webb:** www.hassleholm.se

4 kap. Krav på bostäder vid ändring av byggnader

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ser det som positivt att de arkitektoniska värden tydliggörs. Möjligen skulle bättre vägledning behövas så exempelvis pastischer av äldre stilideal vid ombyggnad undviks. En hänvisning till ”The Venice Charter-1964” kunde vara lämplig vägledning.

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Paul Dettwiler

arkitekt SAR/MSA, tekn dr.

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Postadress: Hässleholms kommun, Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen, 281 80 Hässleholm
Besöksadress: Stadshuset, Nytorget 1, Hässleholm **Telefon kontaktcenter:** 0451-26 70 00
E-post: stadsbyggnad@hassleholm.se **Org.nr:** 212000-0985 **Webb:** www.hassleholm.se